Nordicflite Oy Ltd CESSNA 150

STANDARDITOIMINTAMENETELMÄT
STANDARD OPERATING PROCEDURES, SOP

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISTÄ	3
Tarkastuslistat / Check lists	3
Valojen käyttö / Lights	3
Pysäköintijarru / Parking brake	3
Laskusiivekkeet / Flaps	
Moottorin ryvpyttäminen	4
ENNEN MOOTTORIN KÄYNNISTYSTÄ	5
Matkustajabriefaus / Passenger briefing	
Mittareiden tarkastus ja asettaminen ennen rullausta / Instrument check 1	
Hätätoimenpiteet / Emergency procedures	
Keskeytetty lentoonlähtö	
Hätätilanne maassa	
Tehon häviäminen lennolla	7
Pakkolasku	7
RULLAUS / TAXIING	
Mittaritarkastus rullatessa / Instrument check 2	9
Lentoonlähtöbriefaus / Take-off briefing	10
LENTOONLÄHTÖ JA NOUSU	11
MATKALENTO JA AIRWORK	11
Sakkaukset / Stalls	12
Hidaslento / Slow flight	12
Oikaisut epätavallisista asennoista / Unusual attitudes	13
Nokka ylhäällä, ilmanopeus hidastuu	13
Nokka alhaalla, nopeus kiihtyy	13
Jyrkät kaarrot / Steep turns	13
LÄHESTYMINEN JA LASKEUTUMINEN	14
Lähestymisbriefaus / Approach briefing	14
Final check	14
Ylösveto / Go-around	
Laskun jälkeen / After landing	15
PROFIILIKUVAT C150	
Normaali lentoonlähtö	
Lyhyen kentän lentoonlähtö	16
Normaali lähestyminen	17
Lyhyen kentän lähestyminen	
Sakkaus sileällä koneella	
Sakkaus laskusiiveke ulkona	
Ylösveto	
Laskukierros	20

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

YI FISTÄ

Tämä ohje kuvaa Nordicfliten lentotoiminnassa käytettävät standarditoimintamenetelmät (Standard operating procedures, SOP) Cessna 150:lle. Näitä toimintamenetelmiä tulee käyttää kaikessa lentotoiminnassa, ellei niistä poikkeaminen ole välttämätöntä lennon turvallisuuden vuoksi.

TARKASTUSLISTAT / CHECK LISTS

Tarkastuslistojen (check list) käytöllä parannetaan lentoturvallisuutta ja lennon sujuvuutta. Nordicfliten kaikessa lentotoiminnassa käytetään tarkastuslistoja.

- Lue tarkastuslistan kohta kuuluvalla äänellä, tee mainittu asia ja kuittaa. Esim. "Beacon"......Vilkkumajakka päälle..."ON"
- Tarkastuslistan kohdissa "A/R" (As required) otetaan aina kantaa asiaan, esim. "Pitot-lämmitys".... Ei käytetä......." "OFF"
- Tarkastuslistan tähdellä merkityt kohdat tehdään ulkomuistista ja tarkastetaan myöhemmin tarkastuslistasta
- Lue listaa selkeällä ja kuuluvalla äänellä, jotta vieruskaverikin tietää mitä koneessa tapahtuu!

VALOJEN KÄYTTÖ / LIGHTS

Beacon (vilkkumajakka): Sytytetään ennen moottorin käynnistämistä ja sammutetaan vasta moottorin sammuttua

Navigation lights (purjehdusvalot): Sytytetään ennen moottorin käynnistämistä ja sammutetaan vasta moottorin sammuttua

Laskuvalonheitin (landing light): käytetään kun näkyvyys on jostain syystä heikentynyt (sääolot, matalalla paistava aurinko) tai ohjaajan harkinnan mukaan.

PYSÄKÖINTIJARRU / PARKING BRAKE

Pysäköintijarru vapautetaan lähdettäessä rullaamaan ja lukitaan pysäytettäessä kone. Pysäköintijarrua ei käytetä koskaan kiitotiellä eikä pysäköitäessä kone pidemmäksi aikaa, jos pyöräpukit ovat saatavilla (jumiutumisvaara).

3

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 4
VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

LASKUSIIVEKKEET / FLAPS

"Nopeus xx, laipat yy" - Tarkasta että ilmanopeus on sallitulla alueella ja sano ääneen aikomasi laskusiivekeasetus. Asetukset ovat "ylös, kymmenen, kaksikymmentä, kolmekymmentä"

MOOTTORIN RYYPYTTÄMINEN

Moottorin ryypyttäminen tehdään käsikäyttöisellä mäntäpumpulla, joka sijaitsee vasemman ratin vasemmalla puolella. Ryypytettäessä seosvipu asetetaan rikkaalle (eteen) ja kaasua avataan n. 5 mm. Ryypytyspumpun mäntä vapautetaan lukituksesta, vedetään rauhallisesti ulos, annetaan pumpun täyttyä polttoaineella (sihisevä ääni) ja painetaan voimakkaasti takaisin sisään.

Normaalisti moottori tarvitsee 2-3 ryyppyä, talviolosuhteissa 3-5. Moottorin käynnistäminen tulee suorittaa välittömästi ryypytyksen jälkeen, jottei polttoaine valu ulos moottorista ja aiheuta tulipalovaaraa.

Kun ryypyttäminen on suoritettu, pumppu lukitaan painamalla mäntä sisään ja kiertämällä mäntää noin puoli kierrosta.

Jos moottoria on ryypytetty liikaa, se ei välttämättä käynnisty lainkaan. Yliryypytys poistetaan lukitsemalla ryypytyspumppu kiinni, asettamalla seos täysin laihalle (taakse), avaamalla kaasu täysin auki ja käynnistämällä moottori. Moottori yleensä käynnistyy muutamaksi sekunniksi ja sammuu. Tämän jälkeen moottori ryypytetään ja käynnistetään tavallisesti.

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

ENNEN MOOTTORIN KÄYNNISTYSTÄ

Älä käynnistä moottoria paikassa, jossa potkurivirta voi aiheuttaa vaurioita omaisuudelle tai ihmisille! Jos joudut käynnistämään ahtaassa paikassa, rullaa kone välittömästi käynnistyksen jälkeen tilavampaan paikkaan ja jatka tarkastuslistan lukua vasta siellä.

MOOTTORIPALO KÄYNNISTETTÄESSÄ

Moottoripalo käynnistettäessä on yleisin lentokoneessa tapahtuva tulipalo. Moottoripalo tapahtuu yleisimmin kylmällä säällä yliryypytyksen vuoksi, kun höyrystymätön polttoaine valuu ulos moottorista ja syttyy palamaan imusarjassa, imukomussa tai lentokoneen alla. Moottoripalo on yleensä vaikea havaita ohjaamosta.

Toimenpiteet moottoripalossa

Jatka käynnistämistä Pyöritä moottoria startilla ja yritä saada tuli

imeytymään kaasuttimesta / imusarjasta moottorin

5

sisään

Jos moottori käynnistyy, säädä teho 1700 rpm. Jos moottori ei käynnisty, jatka pyörittämistä startilla.

Jatka seuraavilla toimenpiteillä molemmissa tapauksissa

Seos laihalle Vedä seosvipu täysin taakse

P/A-hana kiinni Sulje polttoainehana

Magneetot Käännä magneetot OFF-asentoon

PääkytkinSammuta koneen päävirtaSammuta tulipalo jos tarpeenKäytä käsisammutinta

Tarkasta vauriot Moottoripalon jälkeen kone pitää toimittaa huoltoon,

jossa tarkastetaan mahdolliset vauriot

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A

VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

MATKUSTAJABRIEFAUS / PASSENGER BRIEFING

Tavoitteena on kertoa matkustajille koko lennon sekä heidän oman turvallisuutensa kannalta tärkeät tiedot. Matkustajabriefaus tehdään aina, kun mukana on henkilöitä joille kone tai lentäminen ei ole tuttua

- Turvavöiden käyttö
- Ovien sulkeminen ja avaaminen
- Koneen evakuointi
- Ensiapupakkauksen sijainti
- Palonsammuttimen sijainti
- Toimenpiteet hätätilanteessa
- Moottorin ja päävirran sammuttaminen
- Tupakointikielto
- Matkapuhelimen käyttökielto
- Pelastusliivien käyttö (jos on päällä tai mukana)

MITTAREIDEN TARKASTUS JA ASETTAMINEN ENNEN RULLAUSTA / INSTRUMENT CHECK 1

"Ilmanopeus"

"Siivet suorassa"

"QNH xxx, korkeus xxx ft

"Kaarto ja luisu"

"Ohjaussuunta xxx"

"Pystynopeus"

- Ilmanopeusmittarin (ASI) tulisi näyttää nollaa

- Tarkasta keinohorisontin suoruus

- Aseta korkeusmittari

- Tarkasta kaarto- ja luisumittari

- Aseta suuntahyrrä kompassin mukaan

- Tarkasta pystynopeusmittari (VSI)

6

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 7
VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

HÄTÄTOIMENPITEET / EMERGENCY PROCEDURES

Hätä- ja poikkeustilanteet lennolla ovat varsin harvinaisia ja aina yllättäviä. Hätätilanteessa ei ole yleensä aikaa lukea tarkastuslistoja tai miettiä oikeaa toimintamallia, joten seuraavassa osassa luetellut hätätoimenpiteet **Keskeytetty lentoonlähtö, Hätätilanne maassa, Tehon häviäminen lennolla** sekä **Pakkolasku** tulee opetella sujuvasti ulkoa ja käydä ääneen läpi ennen jokaista lentoa.

Muissa hätätilanteissa toimitaan koneen tarkastuslistan ja lentokäsikirjan mukaan.

Keskeytetty lentoonlähtö

Lentoonlähtö keskeytetään koneen ollessa vielä maassa. Syynä esim. liikenne, renkaan puhkeaminen, moottorivika tm.

"STOP" Sano kovaan ääneen "Kaasu kiinni" Vedä teho tyhjäkäynnille

"Jarruta" Pidä kone kiitotien keskilinjalla ja jarruta tarpeen

mukaan

"Ilmoita lennonjohdolle" Ilmoita lennonjohdolle lentoonlähdön keskeytyksestä,

tai muulle liikenteelle syystä sekä siitä, poistutko kiitotieltä

Hätätilanne maassa

Koneen tulipalo tai muu vastaava tilanne, jossa kone joudutaan evakuoimaan nopeasti maassa.

"Käsijarru" Vedä käsijarru päälle -> estää koneen liikkumisen "P/A-hana kiinni" Sulje polttoainehana -> sammuttaa moottorin, estää

tulipalon leviämistä

"Seos laihalle" Vedä seosvipu täysin taakse -> sammuttaa moottorin,

estää tulipalon leviämistä

"Magneetot OFF" Käännä virta-avain OFF-asentoon -> sammuttaa

moottorin, tekee koneen turvallisemmaksi (potkuri)

"Ilmoita lennonjohdolle" Ilmoita lennonjohdolle koneen evakuoinnista sekä

hädän laadusta

"Päävirta OFF" Käännä päävirtakytkin ja alternaattorin käyttökytkin

OFF-asentoon -> pienentää tulipalon riskiä

"Evakuoi sammuttimen kanssa" Tyhjennä kone, poistu takasektoriin, varmista oma

turvallisuutesi ja sammuta tulipalot mahdollisuuksien

mukaan.

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 8
VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

Tehon häviäminen lennolla

Kone menettää lennolla moottoritehonsa osittain tai kokonaan esim. jäätämisen, polttoaineongelmien tai teknisen vian vuoksi.

"Nopeus 70 mph (60 kts)" Trimmaa kone parhaan liitosuhteen nopeudelle

"Valitse laskupaikka" Valitse sopiva maastolaskupaikka ja käännä kone sitä

kohti

"Etulämmitys auki" Vedä imuilman etulämmitys täysin auki ja jätä se auki

"Ryypytin sisällä" Varmista, että ryypytin on sisällä ja lukittuna "P/A-hana auki" Varmista, että polttoainehana on täysin auki "Seos rikkaalle" Työnnä seoksensäätövipu täysin eteen

"Magneetot tarkasta/käynnistä" Tarkasta, että magneetot ovat BOTH-asennossa. Jos

tämä ei auta, voit koettaa käykö moottori paremmin magneettojen ollessa LEFT/RIGHT-asennossa. Jos moottori on sammunut, käännä sytytyskytkin START-asentoon ja yritä käynnistää moottori.

"Ilmoita lennonjohdolle" Ilmoita lennonjohdolle ongelmasi, sijaintisi ja aikeesi

Pakkolasku

Tilanne, jossa on tehty päätös pakkolaskusta maastoon. Toimenpiteet tehdään "Tehon häviäminen lennolla" - toimenpiteiden jälkeen.

"MAYDAY" Lähetä hätäsanoma, jossa kerrot sijaintisi, tilanteesi

ja aikeesi

"7700" Koodaa transponderiin 7700

"P/A-hana kiinni" Sulje polttoainehana pienentääksesi tulipalon vaaraa

ja varmistuaksesi, ettei moottori käynnisty väärässä

paikassa

"Seos laihalle" Vedä seosvipu täysin taakse -> sammuttaa moottorin,

pienentää tulipalon mahdollisuutta / estää tulipalon

leviämistä

"Magneetot OFF" Käännä magneetot OFF – asentoon -> Sammuttaa

moottorin ja estää sen käynnistymisen väärässä

paikassa

"Laskusiivekkeet" Valitse laskusiiveke tarpeen mukaan. Suositus 30°

"Päävirta OFF" Käännä päävirtakytkin ja alternaattorin käyttökytkin

OFF-asentoon juuri ennen maakosketusta ->

pienentää tulipalon riskiä.

Laatija Cessna 150 standardi-VLE toimintamenetelmät TKK Liite 1A 10.12.2011

9

RULLAUS / TAXIING

Lennettäessä yhden ohjaajan miehistöllä tarkastuslistoja ei tule lukea rullauksen aikana. Tarkastuslistoissa olevat asiat tehdään ulkomuistista ja tarkastetaan listasta rullauksen päätyttyä. Jos kesken rullauksen joudutaan jostain syystä lukemaan tarkastuslistaa, tai kirjoittamaan muistiin lennonjohtoselvitystä, kone tulee pysäyttää sopivaan paikkaan. Liikkeelle lähdettäessä tulee varmistua, ettei potkurivirta aiheuta vahinkoa, eivätkä siivenkärjet tai koneen pyrstö osu muihin koneisiin tai esineisiin. Välittömästi liikkeellelähdön jälkeen kokeillaan jarrujen ja ohjauksen toimivuus ja todetaan

"Jarrut" "Ohjaus"

Jos jarrut tai ohjaus eivät toimi, sammuta moottori välittömästi, väistä mahdollisia esteitä ja anna koneen pysähtyä.

Sopiva rullausnopeus on asematasolla ja ahtaissa paikoissa kävelyvauhti, rullausteillä juoksuvauhti. Ilmanopeusmittarin ei tulisi liikkua. Nopeutta säädetään teholla: n. 1000 rpm on yleensä sopiva. Jarruttaminen tulee tehdä määrätietoisella painalluksella, jonka jälkeen jarrut vapautetaan. Jarrujen laahaaminen kuluttaa jarrulevyjä ja voi talvella aiheuttaa lumen sulamisen kiinni jarruihin.

Väistä kuoppia, jäätä ja vesilammikoita mahdollisuuksien mukaan. Rullatessasi epätasaisella alustalla pidä ratti taakse vedettynä: näin vähennät nokkapyörälle tulevaa kuormaa. Kovassa sivutuulessa ratti tulee kääntää kokonaan tuulta kohti: tämä vähentää koneen heiluntaa ja parantaa ohjattavuutta.

Ennen kiitotien ylitystä tulee tähystää oikealle ja vasemmalle mahdollisen liikenteen vuoksi. Turvallinen ylitys todetaan:

"Oikea vapaa, vasen vapaa"

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 10 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

MITTARITARKASTUS RULLATESSA / INSTRUMENT CHECK 2

Lennonvalvontamittareiden tarkastukset ja call-outit "Kiertää, kaartaa ja luistaa, ei kallista" tehdään sarjana rullattaessa mutkaan tai kaarteeseen. Tarpeen vaatiessa koneella voi tehdä asematasolla sopivassa paikassa pienen mutkan.

"Kiertää" Tarkasta mutkassa tai kaarteessa suuntahyrrän ja kompassin

oikeellinen toiminta (liikkuu takertelematta, pyörii oikeaan

suuntaan)

"Kaartaa ja luistaa" Tarkasta kaarto- ja luisumittarin oikeellinen toiminta (kaartomittari

osoittaa kaartosuuntaan, kuula luistaa vastakkaiselle puolelle)

"Ei kallista" Tarkasta keinohorisontin pysyvyys vaakasuorassa kaarron aikana

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 11 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

LENTOONLÄHTÖBRIEFAUS / TAKE-OFF BRIEFING

Lentoonlähtöbriefauksen tarkoituksena muodostaa ohjaajalle selkeä on kuva suorittamisesta tehtävistä lentoonlähdön ja sen aikana toimenpiteistä. Lentoonlähtöbriefaus suoritetaan ennen jokaista lentoonlähtöä, ja se sisältää seuraavat asiat:

- Käytettävä kiitotie
- Käytettävä lähtömenetelmä (normaali / lyhyen kentän / sivutuulilentoonlähtö, rotaationopeus)
- Turvallinen kaartokorkeus (normaalisti 400 ft AGL pyöristettynä ylöspäin seuraavaan sataan jalkaan, ei kuitenkaan ennen kiitotien päätä)
- Suunta/korkeus lentoonlähdön jälkeen
- Toimenpiteet moottorihäiriön sattuessa

Esimerkki:

"Kiitotie 36, normaali lentoonlähtö, rotaatio 55 mailia (50 kts), kun läpi 500 jalkaa oikea kaarto kohti DEGERiä nousten 1000 jalkaan. Moottorihäiriön sattuessa pakkolasku etusektoriin vastatuuleen"

"Kiitotie 08, sivutuulilentoonlähtö, rotaatio 55 mailia (50 kts), kun läpi 600 jalkaa oikea kaarto kohti SALPAa nousten 1000 jalkaa. Moottorihäiriön sattuessa pakkolasku etusektoriin vastatuuleen"

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 12 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

LENTOONLÄHTÖ JA NOUSU

Normaali lentoonlähtö C150:lla suoritetaan laskusiivekkeet sisällä. Alkunousu 1000 ft korkeuteen asti suoritetaan nopeudella **75 mph** (65 kts) IAS. Jatketuissa nousuissa käytetään cruise climb-nopeutta **85 mph** (75 kts) IAS.

Lyhyen kentän lentoonlähdössä, kun kone on ylittänyt kentän reunaesteet ja nopeus on vähintään **70 mph** (60 kts) IAS, valitaan laskusiiveke sisään ja jatketaan nousua.

Nousut suoritetaan täydellä teholla ja seos rikkaalla. Jatketuissa nousuissa yli 3000 ft korkeudella seosta laihennetaan lentokäsikirjan ohjeiden mukaan, jotta moottorista saadaan paras suorituskyky.

Lentoonlähdön aikana tehdään seuraavat toimenpiteet ja luetaan seuraavat call-outit:

"Täysi teho" Avaa kaasu täysin auki ja varmista että seos on rikkaalla ja imuilman

etulämmitys suljettuna

"Moottori" Tarkasta moottorin kierrosten kasvu (min. 2150 rpm) ja että

moottorinvalvontamittarit ovat vihreällä

"Ilmanopeus" Tarkasta, että ilmanopeusmittarin lukema kasvaa

"55, rotaatio" Tarkasta ilmanopeusmittarin toiminta. Koneen saavuttaessa 55 mph (50

kts) IAS nopeuden aloita rotaatio.

MATKALENTO JA AIRWORK

Kun saavutat matkalentokorkeuden, kiihdytä ilmanopeus **100 mph** (90 kts) IAS, jonka jälkeen aseta 65% teho lentokäsikirjan mukaan ja laihenna seos tarpeen mukaan. Matkalennolla tarkkaile moottorinvalvontamittareita ja merkitse aikatarkastuspisteissä jäljellä oleva polttoainemäärä OFP:hen.

Jos olosuhteet ovat otolliset kaasuttimen jäätymiselle, tarkkaile imuilman lämpömittaria, moottorin käyntiääntä ja kierroslukua. Jos käyntiääni muuttuu epätasaiseksi tai kierrokset laskevat ilman näkyvää syytä, avaa imuilman etulämmitys kokonaan yhden minuutin ajaksi ja sulje se. Etulämmitystä El SAA pitää koko ajan osittain tai täysin avattuna!

Ennen sakkausten, hidaslennon, epätavallisten asentojen tai jyrkkien kaartojen harjoittelua tulee

- Poistaa koneen ohjaamosta irtoesineet ja varmistaa että vyöt ovat lukossa ja kireällä
- Tarkastaa ilmatila S-kaarroilla oikealle ja vasemmalle
- Asettaa seos rikkaalle
- Tehoa vähennettäessä avata imuilman etulämmitys

Cessna 150 standardi-TKK Liite 1A 13 Laatija 10.12.2011 VLE toimintamenetelmät

SAKKAUKSET / STALLS

Cessna 150 sakkausominaisuudet ovat tavanomaiset. Alkavasta sakkauksesta varoittaa äänimerkki, joka aktivoituu 5-10 mph (kts) ennen sakkausta.

Sakkaus oikaistaan laskemalla ensin koneen nokka noin 5° horisonttiviivan alapuolelle, lisäämällä täysi teho.ja vähentämällä laskusiivekeasetusta. Kun koneen nopeus alkaa kiihtyä, kone asetetaan nousuun ja valitaan laskusiiveke sisään.

Korkeudenmenetys oikein suoritetussa sakkauksessa on alle 100 ft.

Todetaan koneen olevan sakkauksessa ja aloitetaan "Sakkaa"

oikaisu löysäämällä veto ratista

"Täysi teho" Avataan kaasu täysin auki, varmistetaan että

imuilman lämmitys on suljettu.

Jos laskusiiveke on alhaalla, varmistetaan että "Laskusiiveke 10"

> nopeus on kiihtynyt yli 65 mph (55 kts) IAS ja nostetaan laskusiiveke asentoon 10°. Ylhäällä olevaa

laskusiivekettä ei lasketa alas.

"Turvallinen nopeus ja korkeus, Kun kone on nousevalla lentoradalla ja nopeus

laipat ylös"

kiihtynyt yli 70 mph (60 kts) IAS, valitaan laskusiiveke

ylös

HIDASLENTO / SLOW FLIGHT

Tavoitenopeudet hidaslennossa

Ilman laskusiivekettä 60 mph (55 kts) IAS Laipat 30° 55 mph (50 kts) IAS

Oikaistessasi koneen hidaslennosta aseta täysi teho ja sulje imuilman etulämmitys. Kun nopeus on kiihtynyt yli 65 mph (55 kts) IAS, valitse laskusiiveke 10° ja kun yli 70 mph (60 kts) IAS, valitse laskusiiveke sisään. Call-outit hidaslentoa oikaistaessa ovat mutoin samat kuin sakkauksen oikaisussa, mutta "Sakkaa" jää pois.

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 14 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

OIKAISUT EPÄTAVALLISISTA ASENNOISTA / UNUSUAL ATTITUDES

Nokka ylhäällä, ilmanopeus hidastuu

Aseta täysi teho ja sulje imuilman etulämmitys. Laske ensin koneen nokka horisontin tasolle ja aseta sen jälkeen siivet suoraan. Anna koneen kiihtyä ja ota laskusiiveke sisään (jos ulkona) Nopeuden ylittäessä **70 mph** (60 kts) IAS aseta kone nousuun ja nouse turvalliselle korkeudelle.

Nokka alhaalla, nopeus kiihtyy

Aseta teho tyhjäkäynnillle. Oikaise siivet suoraan (tarkasta asento horisontista). Nosta nokka **rauhallisesti** horisontin yläpuolelle ja tarkasta nopeus. Lisää täysi teho ja nouse Vy:llä turvalliselle korkeudelle.

HUOM! Nokka alas-asennoissa tulee aina huolehtia ettei koneen suurinta sallittua ilmanopeutta **162 mph** (Vne) tai moottorin kierroslukua ylitetä!

JYRKÄT KAARROT / STEEP TURNS

Jyrkkien kaartojen aikana tehoasetus tulee lisätä ~2500 RPM. Säilytä koneen kallistus 45 tai 60° ja tarkkaile ilmanopeutta, jonka tulisi pysyä **100 – 90 mph** (90-80 kts) IAS.

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1A 15 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

LÄHESTYMINEN JA LASKEUTUMINEN

LÄHESTYMISBRIEFAUS / APPROACH BRIEFING

Lähestymisbriefauksen tarkoitus on muodostaa ohjaajalle selvä kuva siitä, miten lähestytään kyseistä kenttä, miten sinne laskeudutaan ja miten toimitaan mahdollisessa ylösvetotilanteessa. Lähestymisbriefaus kannattaa suorittaa hyvissä ajoin, 10-15 minuuttia ennen kenttää ja se sisältää seuraavat kohdat:

Liitytään myötätuuli/perus/loppuosalle

kiitotie xxx, xxx kautta

xxx 1000 jalkaa, laskukierros 600 jalkaa, kentän korkeus 120 jalkaa

Ylösvedon sattuessa....

mukainen laskukierroksen osa Käytössä oleva kiitotie Ilmoittautumispaikka jonka kautta lennetään Ilmoittautumispaikassa / laskukierroksessa lennettävä korkeus,

Selvityksen / laskukierroskartan

kentän korkeus merenpinnasta Otetaan kantaa käytettävään ylösvetomenetelmään

"Liitytään oikealle perusosalle kiitotie 36 DEGERin kautta. DEGER 1000 ft, laskukierros 600 ft, kentän korkeus 57 ft. Ylösvedon sattuessa oikeanpuoleinen laskukierros 600 ft"

"Liitytään myötätuuleen 26 MYLLYn kautta. MYLLY 1200 ft, laskukierros 1000 ft, kentän korkeus 339 ft. Ylösvedon sattuessa laskukierros 1000 ft"

FINAL CHECK

Final checkin tarkoitus on varmistaa, että kone on laskuasussa ja myös valmiina ylösvetoon. Final checkin merkitys korostuu siirryttäessä suurempiin ja/tai sisäänvedettävällä laskutelineellä varustettuihin koneisiin.

[&]quot;Final check"

[&]quot;Seos" Varmista että seos on rikkaalla

[&]quot;Etulämmitys" Varmista että imuilman etulämmitys on aiotussa asennossa

[&]quot;Laskusiiveke" Tarkasta että laskusiiveke on aiotussa asennossa

Laatija Cessna 150 standardi- TKK Liite 1 A 16
VLE toimintamenetelmät 10.12.2011

YLÖSVETO / GO-AROUND

Ylösveto on tilanne, jossa laskeutuminen joudutaan keskeyttämään muun liikenteen, epästabiilin lähestymisen, sääilmiön tai teknisen ongelman vuoksi. Ylösveto tulee suorittaa aina määrätietoisesti ja aikailematta.

"Täysi teho" Aseta moottoriin täysi teho, sulje imuilman etulämmitys "Laskusiiveke 10" Aseta laskusiiveke asentoon 10° Ylhäällä olevaa laskusiivekettä ei lasketa alas.

"Turvallinen nopeus Kun kone on 200 ft AGL TAI selvästi reunaesteiden yläpuolella, ja korkeus, ja nopeus on yli **70 mph** (60 kts) IAS, valitaan laskusiiveke sisään laskusiiveke ylös" ja jatketaan nousua Vy:llä

LASKUN JÄLKEEN / AFTER LANDING

Laskun jälkeen poistu rauhallisesti mutta määrätietoisesti kiitotieltä, jonka jälkeen tehdään ulkomuistista seuraavat toimenpiteet:

"Transponderi" Aseta transponderi Standby-asentoon

"Etulämmitys" Sulje imuilman etulämmitys "Laskusiiveke"

Ota laskusiivekkeet sisään

"Pitot heat" Kytke pitot-lämmitys pois päältä

Rullaa kone pysäköintiruutuun ja tee tarkastuslistan mukaiset "Laskeutumisen jälkeen" ja "Pysäköinti" – toimenpiteet. Kun lähdet koneelta, tarkasta seuraavat asiat:

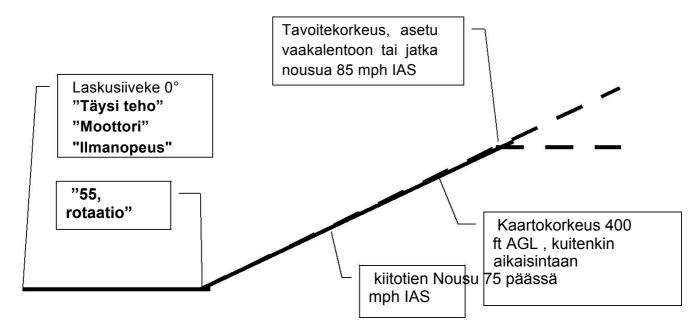
- Koneen matkapäiväkirja on asianmukaisesti täytetty
- Ohjainlukko on paikoillaan
- Kaikki sähkölaitteet on sammutettu
- Pysäköintijarru on pois päältä
- Roskat ja omat tavarat on kerätty pois koneesta
- Pitot-suoja ja siipipussit (jos on) ovat paikoillaan
- Kone on asianmukaisesti sidottu maahan
- Pyöräpukit ovat paikoillaan
- Lentosuunnitelma on suljettu

[&]quot;Ylösveto"

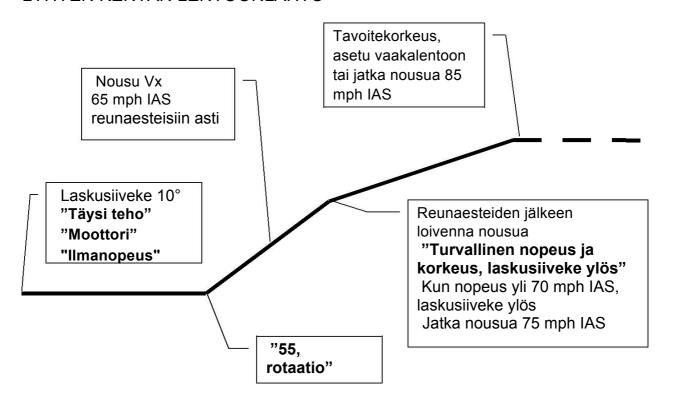
Laatija Cessna 150 standardi-VLE toimintamenetelmät TKK Liite 1A 10.12.2011 17

PROFIILIKUVAT C150

NORMAALI LENTOONLÄHTÖ

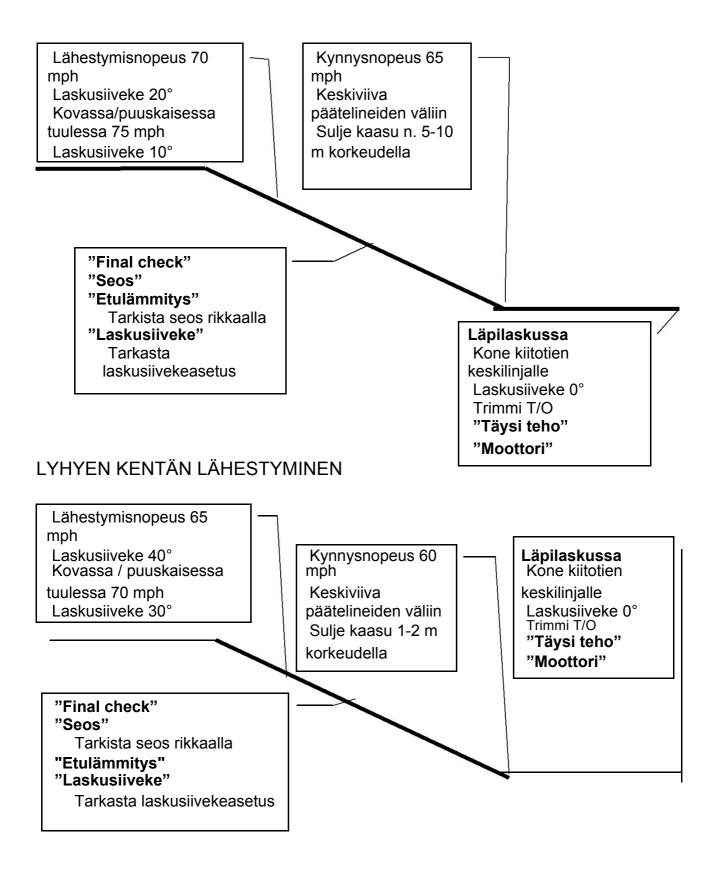

LYHYEN KENTÄN LENTOONLÄHTÖ

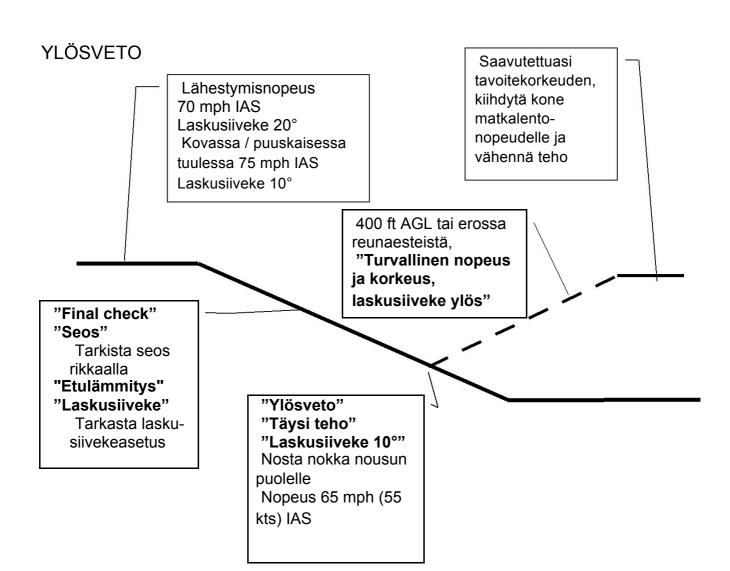
Laatija Cessna 150 standardi-VLE toimintamenetelmät TKK Liite 1A 10.12.2011 18

NORMAALI LÄHESTYMINEN

TKK Liite 1A Laatija Cessna 150 standardi-19 VLE toimintamenetelmät 10.12.2011 Kun koneen nopeus SAKKAUS SILEÄLLÄ KONEELLA yli 70 mph ja turvallinen korkeus: "Turvallinen "Sakkaa" nopeus ja korkeus, Laske nokka Tarkasta ilmatila 5-10° horisontin laskusiiveke ylös" Seos rikkaalle alapuolelle Etulämpö auki "Täysi teho" Saavutettuasi Vähennä teho tavoitekorkeuden. Koneen nopeuden rauhallisesti kiihdytä kone tyhjäkäynnille kiihdyttyä yli 65 matkalentomph IAS, nosta nopeudelle ja nokka nousun vähennä teho puolelle SAKKAUS LASKUSIIVEKE ULKONA Kun koneen nopeus Tarkasta "Sakkaa" yli 70 mph IAS ja ilmatila Laske nokka 5turvallinen korkeus: Seos rikkaalle 10° horisontin "Turvallinen Etulämpö auki alapuolelle nopeus ja korkeus, "Täysi teho" laskusiiveke ylös" "Laskusiiveke 10°" Saavutettuasi Vähennä teho tavoitekorkeuden, rauhallisesti kiihdytä kone tyhjäkäynnille matkalento -Koneen nopeuden Laskusiiveke nopeudelle ja kiihdyttyä yli 65 tarpeen vähennä teho mph IAS, nosta mukaan nokka nousun puolelle

Laatija VLE Cessna 150 standarditoimintamenetelmät TKK Liite 1A 10.12.2011 20

LASKUKIERROS

